

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА»**

**Навчально-науковий інститут фінансів, економіки та менеджменту
Кафедра міжнародних економічних відносин та туризму**

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ГРАНТОВА ПІДТРИМКА НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Освітній рівень	Третій (доктор філософії)	
Програма навчання	вибіркова	
Галузь знань	05	Соціальні та поведінкові науки
спеціальність	051	Економіка
Освітньо-наукова програма	Економіка	
Обсяг дисципліни	3 кредити (90 академічних годин)	
Види аудиторних занять	лекції (16 академічних годин), практичні заняття (16 академічних годин)	
Форма контролю	екзамен	

Викладач: Черниш І.В., д.е.н., професор кафедри міжнародних економічних відносин та туризму

(понад 160 публікацій наукового, науково-методичного і науково-технічного характеру, з поміж яких 2 у НБД Scopus, 1 у НБД Web of Science, 80 статей у фахових виданнях)

Мета навчальної дисципліни: формування у здобувачів системи професійної компетентності (знань, прикладних вмінь та навичок) щодо використання принципів, типів, інструментів для отримання грантової підтримки наукових досліджень, а також особливості входження до європейського освітнього та наукового простору.

Знання та навички, надбані здобувачем при вивченні даної дисципліни, дозволять сформуванню таких ключових компетентностей як:

ЗК 3. Здатність працювати в міжнародному контексті, комунікувати з представниками інших професійних груп різного рівня (експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК 4. Здатність генерувати нові ідеї (креативність), які можуть сприяти в академічному і професійному контекстах розвитку суспільства, розробляти власні нестандартні підходи, способи, методи, інноваційні шляхи розв'язання складних і нетипових завдань; ініціювати дослідницько-інноваційні проекти, автономно працювати під час їх реалізації.

ЗК 5. Здатність комерціалізувати результати наукових досліджень, використовувати права інтелектуальної власності.

ЗК 6. Здатність застосовувати академічну іноземну мову у професійній діяльності та наукових дослідженнях.

ЗК 8. Здатність до педагогічної діяльності із дотриманням академічної та професійної доброчесності.

СК 1. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в економіці та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з економіки та суміжних галузей.

СК 2. Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та іноземними мовами, глибоке розуміння наукових текстів з економіки іноземною мовою.

СК 7. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проекти в економіці та дотичні до неї міждисциплінарні підходи, демонструвати креативність, продукувати нові ідеї, виявляти лідерські якості та відповідальність під час їх реалізації.

Програмні результати навчання

ПРН 1. Набути системного наукового світогляду, розуміти основні методологічні та світоглядні проблеми і сучасний стан наукових знань у сфері економіки, володіти сучасними теоріями і концепціями суспільно-економічного розвитку.

ПРН 2. Здатність ефективно організовувати науково-дослідну діяльність; розробляти план проведення науково-дослідних робіт; генерувати власні наукові ідеї; зрозуміло, наглядно та переконливо описувати результати наукової роботи, успішно захищати одержані результати на основі індивідуальних досліджень; використовувати та визнавати результати інших членів наукової групи з дотриманням норм професійної та академічної доброчесності.

ПРН 3. Здатність застосовувати інноваційні науково-педагогічні технології, формулювати зміст, цілі навчання, способи їх досягнення, форми контролю, нести відповідальність за ефективність освітнього процесу з дотриманням норм академічної етики та доброчесності та правових засад організації освітньої та наукової діяльності.

ПРН 9. Вміти систематизувати та узагальнювати інформацію, готувати довідки та огляди з питань професійної діяльності, редагувати, рецензувати тексти; використовувати інформаційні технології для вирішення економічних завдань; робити огляд та пошук інформації, у тому числі іншомовної, використовуючи знання професійної іноземної мови, різноманітні спеціалізовані інформаційні ресурси: наукові видання, електронні бази даних, Інтернет-ресурси; здійснювати графічне оформлення одержаних результатів; цитування.

ПРН 12. Вміти обґрунтовувати інноваційні комплексні проекти, демонструвати лідерство та автономність під час їх реалізації; застосовувати форми проектного управління в організації наукових досліджень, захисту та впровадження результатів наукових досліджень з урахуванням норм академічної етики, реєстрації прав інтелектуальної власності.

ПРН 18. Здатність аналізувати інноваційно-інвестиційне середовище національної економіки та її підсистем; обґрунтовувати заходи та оцінювати наслідки реалізації інноваційно-інвестиційної політики на різних рівнях господарювання.

Завдання навчальної дисципліни: засвоїти теоретичні знання та виробити практичні навички з підготовки, оформлення, репрезентації, просування й популяризації власних наукових розробок в Україні та світі.

Передумови для вивчення дисципліни: Вивчення дисципліни ґрунтується на знаннях, набутих здобувачами в результаті вивчення низки дисциплін загальної підготовки, а також дисциплін спеціальних циклів на попередніх етапах навчання: філософія та наукове мислення, сучасні інформаційні технології в науковій діяльності, управління науковими та інноваційними проектами, іноземна мова для академічних цілей.

У результаті вивчення навчальної дисципліни:

розуміти і застосовувати на практиці теоретичні та методичні аспекти дисципліни (поняття гранту; класифікація грантових програм; законодавче регулювання міжнародної технічної допомоги);

розуміти систему основних організацій-донорів (міждержавні організації, урядові, суспільні, приватні та корпоративні донори). Вміти опрацьовувати джерела для пошуку фахової інформації;

вміти здійснювати стратегічне планування і підготовку проектною пропозиції, формувати проектну команду, розробляти та реалізовувати проекти, презентувати результати своїх досліджень.

Критерії оцінювання результатів навчання

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом вивчення навчальної дисципліни.

Сума балів	Значення ЄКТС	Оцінка	Критерій оцінювання	Рівень компетентності
90-100	А	Відмінно	Здобувач демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає робочій програмі дисципліни, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях. Власні пропозиції Здобувача в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін.	Високий , що повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни.
82-89	В	Добре	Здобувач демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною.	Достатній , що забезпечує Здобувачу самостійне вирішення основних практичних задач.
74-81	С	Добре	Здобувач в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідають робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та використовує для рішення характерних/типових практичних завдань на професійному рівні. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають ускладнення.	Достатній , конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни.
64-73	Д	Задовільно	Здобувач засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядалися з викладачем, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати за допомогою викладача.	Середній , що забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни.
60-63	Е	Достатньо	Здобувач має певні знання матеріалу, передбаченого робочою програмою, володіє основними положеннями на рівні, який визначається як мінімально	Середній , що є мінімально допустимим у всіх складових

Сума балів	Значення ЄКТС	Оцінка	Критерій оцінювання	Рівень компетентності
			допустимий. Правила вирішення практичних завдань з використання основних теоретичних положень пояснюються з труднощами. Виконання практичних завдань значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.	навчальної дисципліни
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання екзамену/заліку	Здобувач може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму навчальної дисципліни здобувач виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних і лабораторних робіт в більшості є невірними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у здобувача відсутні.	Низький , не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни.
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Здобувач повністю не виконав вимог робочої програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Здобувач не допущений до здачі екзамену/заліку.	Незадовільний , здобувач не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни.

Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є екзамен, виконання завдань на практичних заняттях.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Денна форма за скороченим терміном навчання (3 сем.)					
	усього	у тому числі				
л		п	лаб	інд	с.р.	
Змістовий модуль 1.						
Тема 1. Україна в системі грантових проєктів	10	2	2	-	-	6
Тема 2. Програма Еразмус+: можливості для України	10	2	2	-	-	6
Тема 3. Програма Жан Моне	10	2	2	-	-	6
Тема 4. Програма Горизонт 2020: можливості для України	11	2	2	-	-	7
Тема 5. Напрямок Marie Skłodowska-Curie Actions (MSCA)	12	2	2	-	-	8

Тема 6. Програми COSME: підтримка малого та середнього бізнесу	12	2	2	-	-	8
Тема 7. Міжнародні науково-технічні проекти	12	2	2	-	-	8
Тема 8. Грантова заявка: основи підготовки	13	2	2	-	-	9
Усього за змістовим модулем I	90	16	16	0	0	58
Усього годин	90	16	16	0	0	58

Методи контролю

Поточний контроль успішності здобувачів освіти може здійснюватися у балах шляхом їх опитування під час лекцій, виконання самостійної роботи, тестування або в ході індивідуальних співбесід під час консультацій. Вибір конкретних форм і методів поточного контролю знань аспірантів доводиться до їхнього відома на першому занятті. Присутність на лекціях не оцінюється в балах. Підсумковий контроль – екзамен, проводиться у формі тестування та письмового опитування.

Методичне забезпечення

1. Навчально-методичний комплекс дисципліни.
2. Матеріали для проміжного і підсумкового контролю знань.
3. Правила модульно-рейтингового оцінювання знань із навчальної дисципліни.

Рекомендована література

Базова

1. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету / за ред. Т. В. Фінікова, А. Є. Артюхова. Київ : Таксон, 2016. 234 с.
2. Угода між Україною та Європейським Співтовариством про наукове і технологічне співробітництво (від 04.07.2002). Верховна Рада України. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/994_194.
3. Правові, фінансові та управлінські аспекти участі в проектах Програми «Горизонт 2020» : інформаційні матеріали / Укладачі: С. І. Сидоренко, С. М. Шукаєв, М. О. Зеленська, Ю. В. Лашина, А. І. Олешкевич, А. О. Романко, І. А. Владимирський. – К. : НТУУ «КПІ», 2015. – 52 с.
4. Communicating EU research and innovation guidance for project participants. [Електронний ресурс] / European Commission. – Режим доступу: http://ec.europa.eu/research/participants/data/ref/h2020/other/gm/h2020-guide-comm_en.pdf
5. Creating a data management plan [Електронний ресурс] / University of Minnesota. – Режим доступу: <https://www.lib.umn.edu/datamanagement/DMP>
6. General Model Grant Agreement [Електронний ресурс] / European Commission. – Режим доступу: http://ec.europa.eu/research/participants/portal/desktop/en/funding/reference_docs.html#h2020-mga

Допоміжна

1. Guidelines on Data Management Horizon 2020 [Електронний ресурс] / European Commission. – Режим доступу: http://ec.europa.eu/research/participants/data/ref/h2020/grants_manual/hi/oa_pilot/h2020-hi-oa-data-mgt_en.pdf
2. Horizon 2020 : Open research Data Pilot [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.fosteropenscience.eu/content/horizon-2020-open-research-data-pilot>
3. Horizon 2020 : Participant Portal [Електронний ресурс] / European Commission. – Режим доступу: <http://ec.europa.eu/research/participants/portal/desktop/en/home.html>
4. Horizon 2020 : Rules for Participation [Електронний ресурс] / EY Research. – Режим доступу: https://www.euresearch.ch/fileadmin/redacteur/H2020/H2020_Basic_LF_Documents.pdf

5. Horizon 2020 : Annotated Model Grant Agreement [Електронний ресурс] / European Commission. – Режим доступу: http://ec.europa.eu/research/participants/portal/data/ref/h2020/grants_manual/amga/h2020-amga_en.pdf#page=165
6. Horizon 2020 : Evaluation of proposals [Електронний ресурс] / European Commission. – Режим доступу: http://ec.europa.eu/research/participants/docs/h2020-funding-guide/grants/from-evaluation-to-grant-signature/evaluation-of-proposals_en.htm
7. Horizon 2020 : How to Budget My Project Costs [Електронний ресурс] / European Commission. – Режим доступу: https://www.euresearch.ch/fileadmin/redacteur/H2020/H2020_How_to_budget_my_project_costs.pdf
8. Horizon 2020 : Reference documents [Електронний ресурс] / European Commission. – Режим доступу: http://ec.europa.eu/research/participants/portal/desktop/en/funding/reference_docs.html#h2020-call_ptef-pt
9. Horizon 2020 : Work Programme 2014-2015 [Електронний ресурс] / European Commission. – Режим доступу: http://ec.europa.eu/research/participants/portal/doc/call/h2020/common/1617621-part_19_general_annexes_v.2.0_en.pdf
10. Your Guide to IP in Horizon 2020 [Електронний ресурс] / European Commission. – Режим доступу: http://www.iprhelphdesk.eu/sites/default/files/documents/EU_IPR_Guide-to-IP-H2020.pdf
11. Про авторське право і суміжні права : Закон України No 3792-XII від 23.12.2003 р. [Електронний ресурс] / ВРУ: офіційний веб-портал. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3792-12>.
12. Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки : Закон України No 2623-III від 11.07.2001 [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2623-14>
13. Угода між Україною та Європейським Співтовариством про наукове і технологічне співробітництво (від 04.07.2002) [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/994_194.
14. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з Атомної Енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (ратифікована Україною 16 вересня 2014 р.). [Електронний ресурс] / Урядовий портал. – Режим доступу: http://www.kmu.gov.ua/control/publish/article?art_id=246581344.